

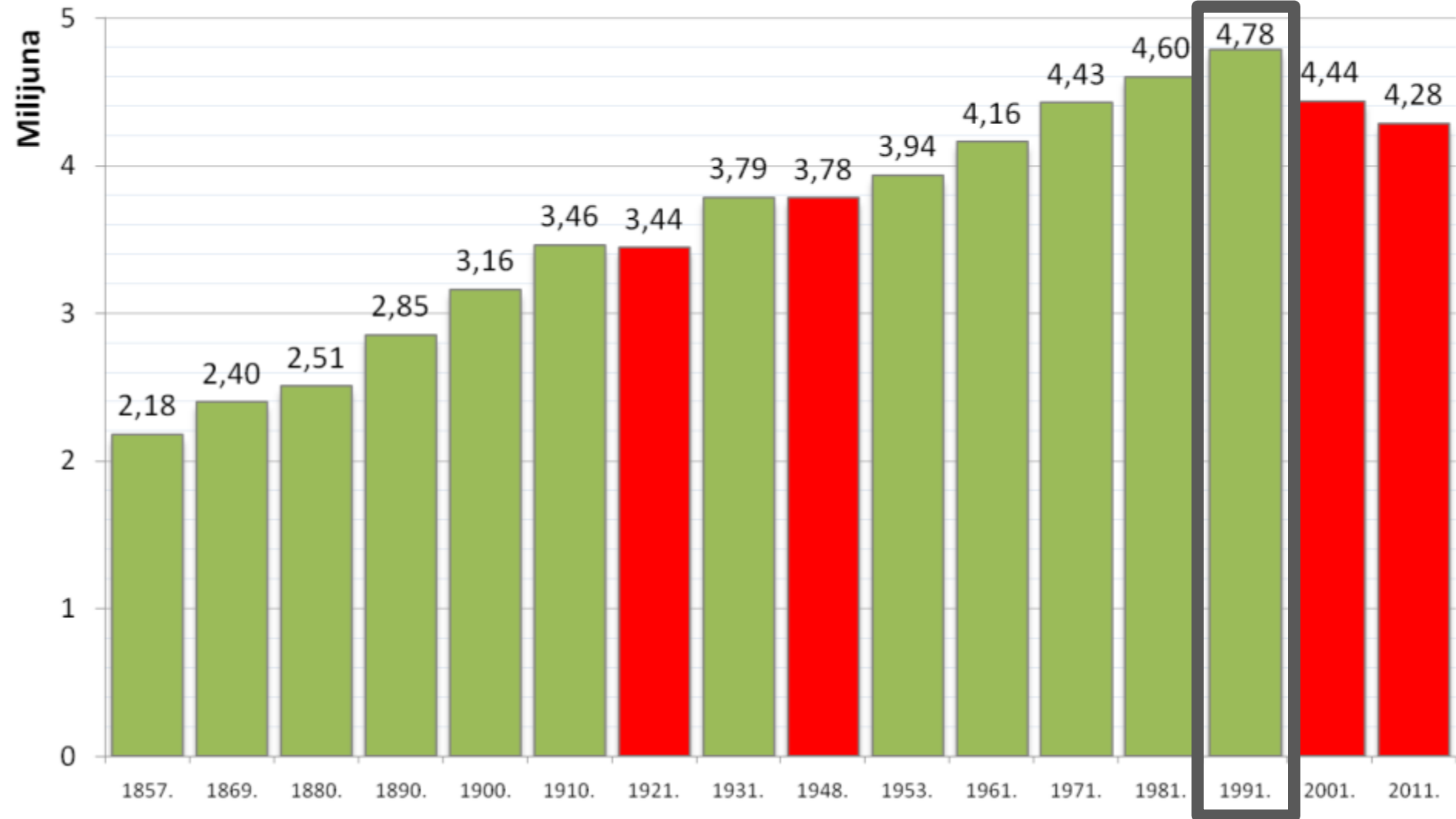
Stanovništvo Hrvatske

Turistička geografija

Stanovništvo Hrvatske

- prvi popis stanovništva u Hrvatskoj – **1857.** – oko **2,2 mil.** stanovnika
- po zadnjem popisu iz 2011. – **4,28 mil.** st (27. u Europi)
- u posljednjih 100 godina smo se **skoro udvostručili** (96% više st.) – *u istom vremenu broj stanovnika na svijetu se utrostručio*
- popisi se provode svakih 10 godina
- rast broja stanovnika između 1880. i 1940. g.
- smanjeni porast br. stanovnika za vrijeme ratova
- **od 1991. redovito se bilježi prirodni pad** (pad stope prirodnog prirasta)

Broj stanovnika po popisima (1857. - 2011.)

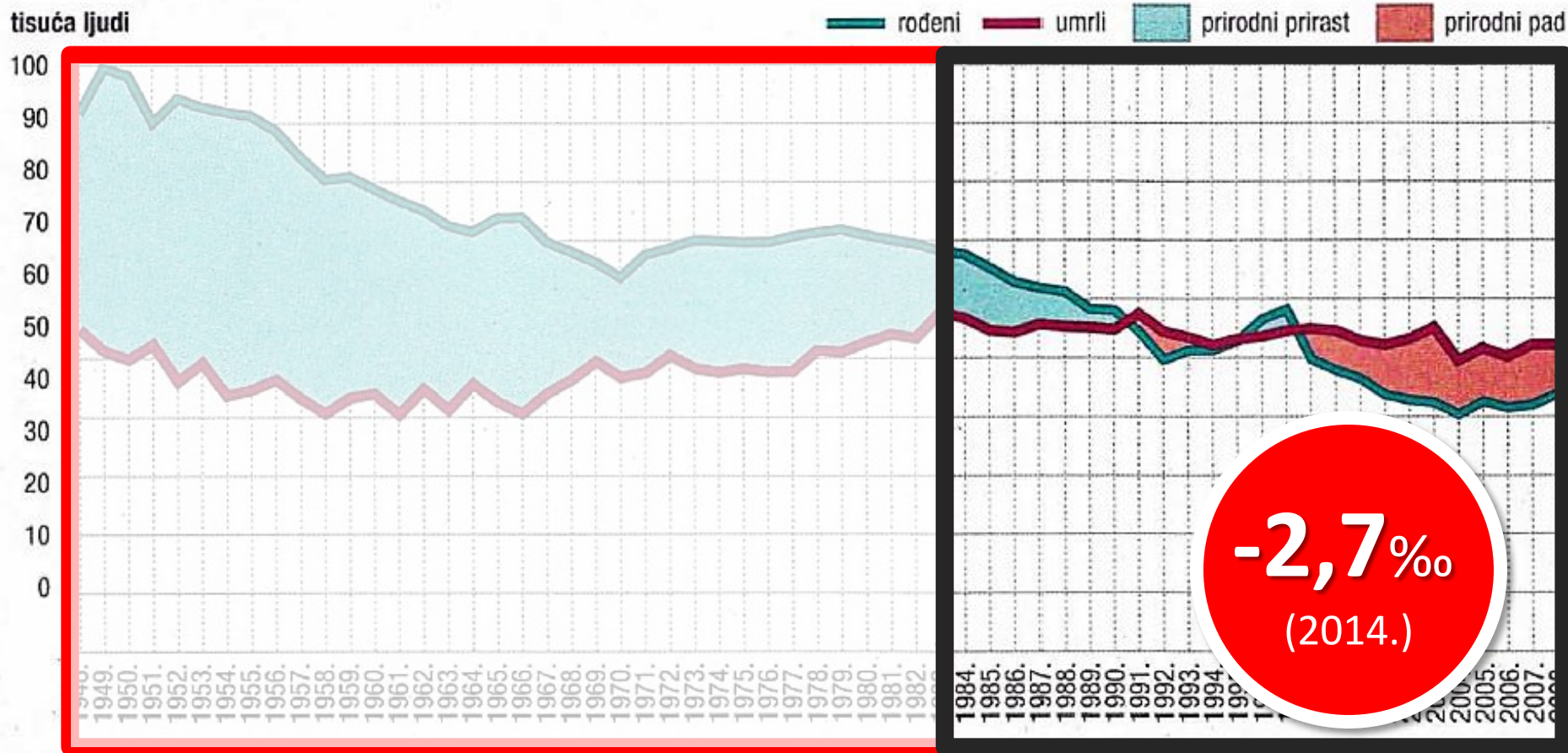

- od **16 popisa stanovništva** u hrvatskoj povijesti, u **12** ih bilježi **prirodni rast**, a u **4 prirodni pad** u odnosu na prethodni popis

Prirodno kretanje stanovništva

- osnovni pojmovi iz demografije:
 - **stopa nataliteta** ili rodnosti – broj živorođene djece na 1000 stanovnika
 - **stopa mortaliteta** ili smrtnosti – broj umrlih na 1000 stanovnika
 - **stopa prirodnog prirasta** – razlika između stope rodnosti i smrtnosti
 - **demografska tranzicija (prijelaz)** - prijelaz s **visokih stopa** rodnosti i smrtnosti s **malim i nepostojanim prirodnim prirastom**, na **niske stope** rodnosti i smrtnosti s **malim ali postojanim prirodnim prirastom**
- kroz 19. st – velika stopa nataliteta (40 ‰) i mortaliteta (38 – 39 ‰) – razdoblje **prije demografske tranzicije**
- od kraja 19. st do 1940-ih – **razdoblje demografske tranzicije** – **niske stope rodnosti i smrtnosti** (15 ‰) – stabilan i nizak prirodni prirast
- od kraja 2. svj rata stopa **nataliteta i mortaliteta postupno padaju** (oko 10 ‰)
- od 1980-ih Hrvatska ulazi u **posttranzicijsku fazu** demografskog razvoja – prirodni pad broja stanovništva – **veća stopa mortaliteta od nataliteta**
 - **od 1991. do danas Hrvatska bilježi prirodni pad** – 130 000 djece manje

Kretanja stopa nataliteta i mortaliteta (1948. – 2008.)

faza demografske tranzicije

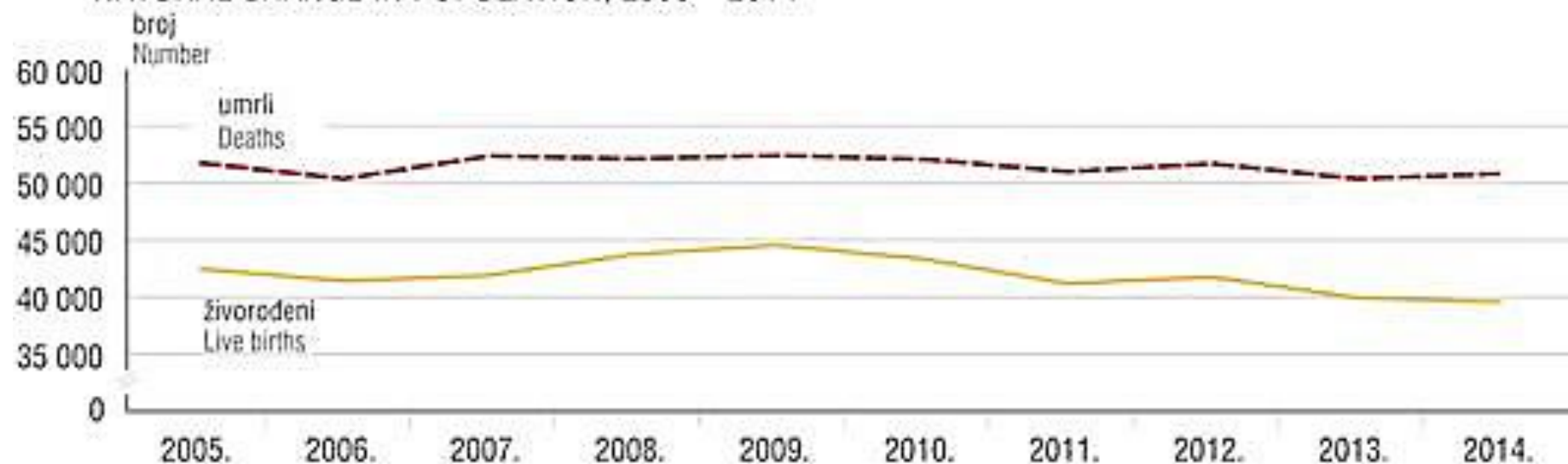
posttranzicijska faza

- od 1991. do danas Hrvatska bilježi **prirodni pad** – 130 000 djece manje
- procjena za 2031. g – **3,6 mil.** stanovnika

Kretanja stopa nataliteta i mortaliteta (2005. – 2014.)

G-1. PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA OD 2005. DO 2014.

NATURAL CHANGE IN POPULATION, 2005 – 2014

Uzroci prirodnog pada br. stanovnika RH

- neki od **uzroka prirodnog pada stanovništva Hrvatske:**
 - loše **gospodarske prilike**
 - **migracije selo-grad** – u gradu su obitelji manje nego na selu
 - **iseljavanje u druge države** – najčešće se iseljava stanovništvo u dobi od 20 do 45 godina
 - sve **kasnije stupanje u brak** i sve manji broj djece po obitelji
 - izostanak **pronatalitetne politike** – državni poticaji u obliku dječjeg doplatka i naknade za roditelje, bonusi za svako novorođeno dijete, duži porodiljni dopust...
- **moguća rješenja**
 - kvalitetna pronatalitetna politika
 - bolji gospodarskih preduvjeti za mlade kako bi mogli lakše zasnovati obitelj
 - pametnija politika zaustavljanja odseljavanja mladih u strane zemlje – gospodarske mjere zadržavanja mladih ljudi u Hrvatskoj

Gustoća naseljenosti

- prosječna gustoća naseljenosti Hrvatske – **75,7 st/km²**
- europski prosjek – **70 st/km²**
- **neravnomjerna naseljenost** – zbog prirodnih, gospodarskih i prometnih uvjeta
 - **rijetko naseljeni otoci** (25 st/km²) i **Gorsko-kotlinska Hrvatska** (12 st/km²)
 - **najgušće naseljena** Središnja Hrvatska (107 st/km²) i veći gradovi
 - **Međimurska** (156 st/km²) i **Varaždinska** županija (>130 st/km²)
 - **Grad Zagreb** (1232 st/km²)
 - okolica Zagreba – 19% stanovništva – središte naseljenosti Hrvatske
 - Zagreb + Split + Rijeka = 1/4 stanovništva na 2% površine
- zabilježena je **depopulacija u 3/4 hrvatskih gradova i općina** – 128 gradova ima manje 70 000 stanovnika u zadnjih 10 godina
- izraženija **depopulacija na selima** – mlađa populacija seli u gradove i inozemstvo

Kretanje naseljenosti po županijama (2001. – 2011.)

– **demografski rast** imaju županije:

- Zadarska
- Zagrebačka
- Istarska

– **demografski pad** imaju županije:

- Vukovarsko-srijemska – pad br. st. od 12%
- Brodsko-posavska – pad od 10%
- Bjelovarsko-bilogorska – pad od 10%

– **demografski slom** imaju županije:

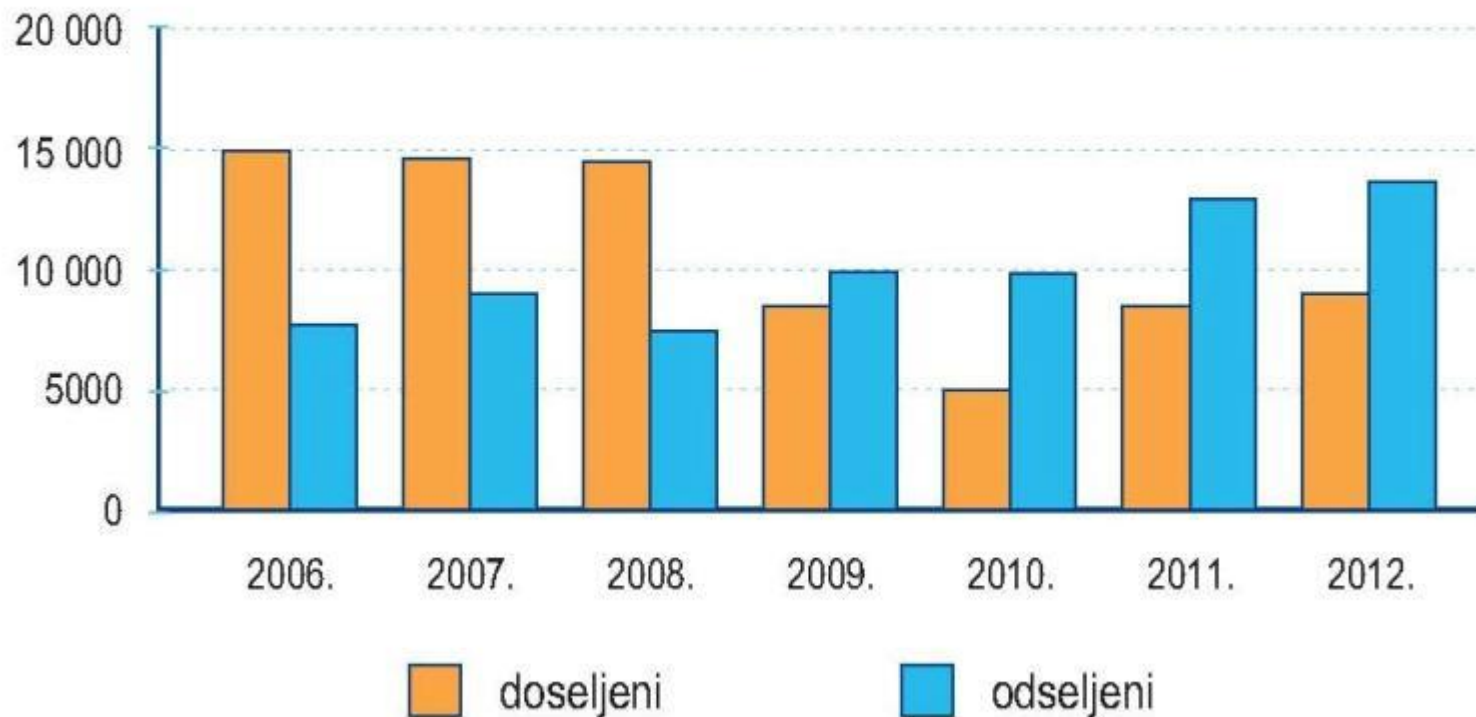
- Ličko-senjska – pad br. st. od 37%
- Sisačko-moslavačka – pad od 26%

ana matteo
Tijana Ante
Lejla Ivan
Tomislav Mario
Zvonimir Janos
Marija Petar
Dusan Marko
vesna Kata

POPIS 2011
PER ZEMLJU ČINE LJUDI

Grad	Rođenih	Umrlih	Razlika	2015.
Novalja	38	43	- 5	
Pag	14	58	- 44	

broj migranata

- **razlika između migracije u europske i preoceanske zemlje** je u tome što se većina vrati u domovinu nakon nekog vremena, dok se u preoceanskim migracijama ne vraćaju
- novac koji su emigranti donosili kući 1970-ih činio je čak 50% štednje Jugoslavije i pokrivao je čak 60% trgovačkog deficita Jugoslavije

Hrvati izvan Hrvatske

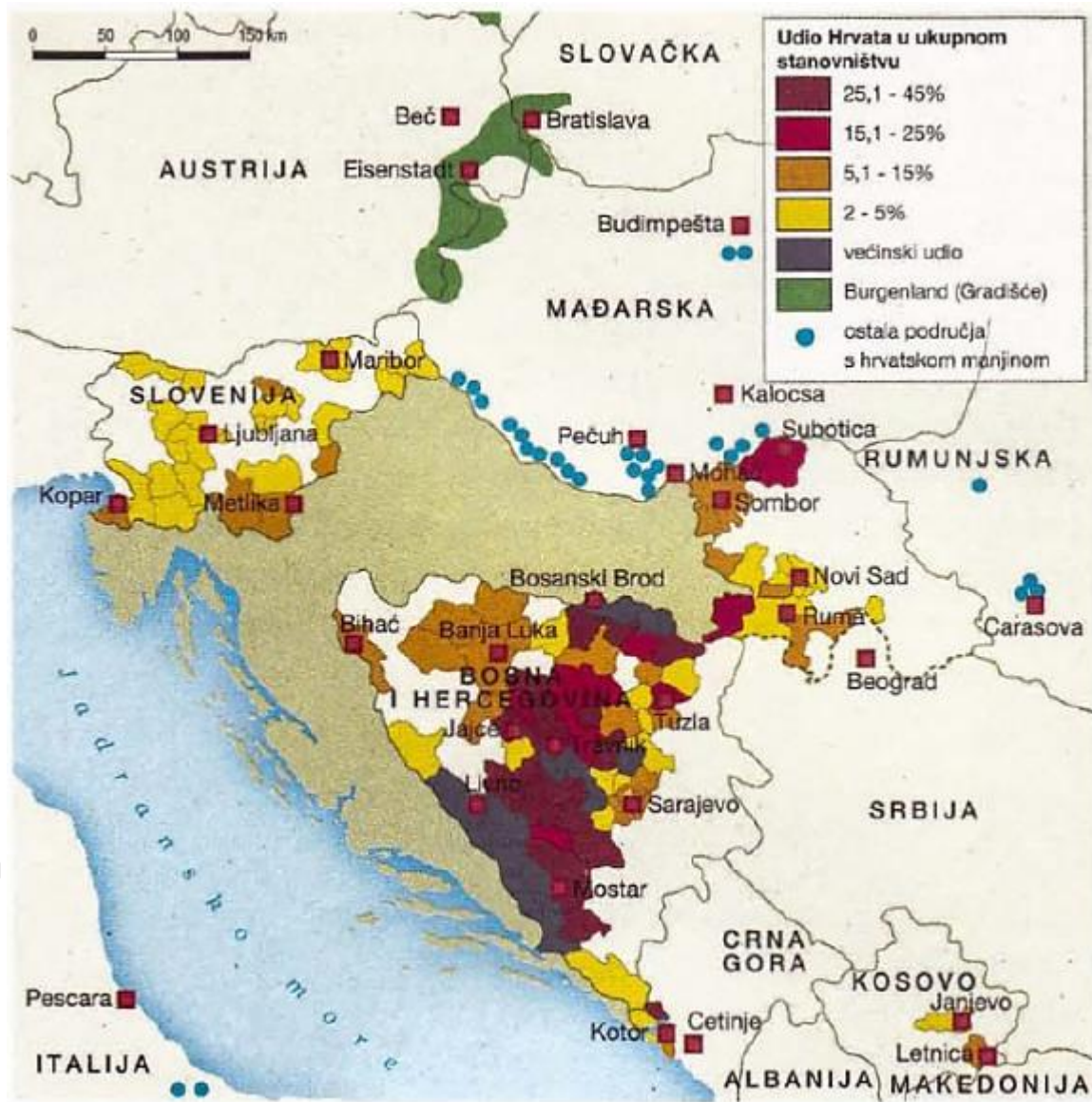
- Hrvati u BiH – jedan od 3 državotvorna naroda

- **autohtone manjine:**

- Gradišćanski Hrvati (Austrija, Slovačka i Mađarska)
- Karaševski Hrvati (Rumunjska)
- Moliški Hrvati (Italija)
- Janjevci (Kosovo)
- Bunjevci i Šokci (Vojvodina)

- brojni Hrvati u svijetu:

- SAD i Kanada
- Južna Amerika – Čile, Argentina
- Australija i Novi Zeland
- Slovenija, Mađarska, Srbija, Njemačka, Austrija, Švicarska, Švedska i Francuska...

Pittsburg

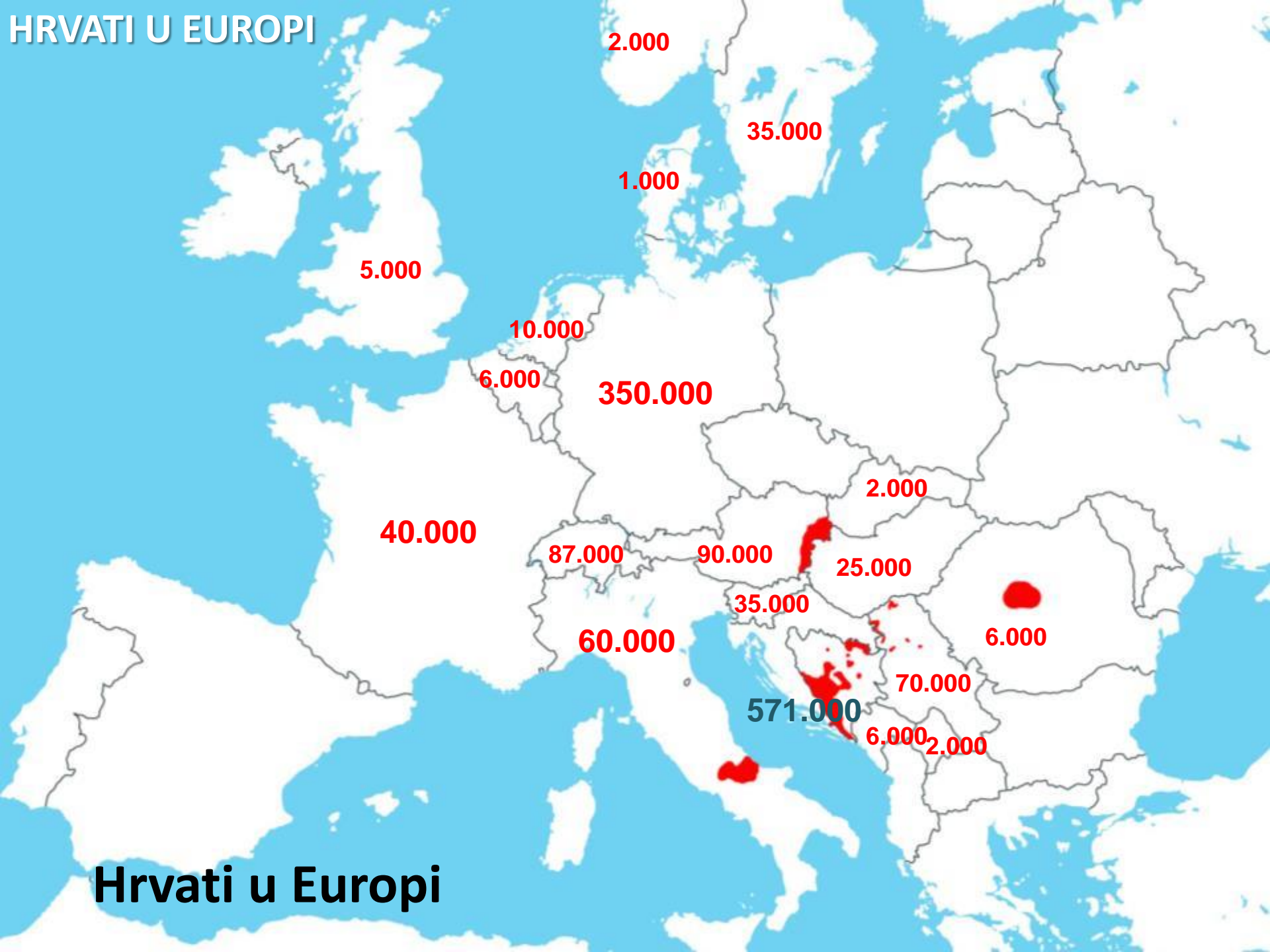

Gradišćanski Hrvati

Moravske Hrvatice

HRVATI U EUROPI

Hrvati u Europi

Unutrašnje migracije

- **deruralizacija** – napuštanje sela i preseljenje u grad
- **urbanizacija** – rast broja stanovništva u gradu
- **deagrarijacija** – prestanak bavljenja poljoprivredom
- industrijalizacija nakon 2. svj. rata – **urbanizacija Hrvatske**
- **migracije selo-grad** – 840 000 st. napušta sela i seli u grad
 - Slavonija, Podravina, otoci, Hrvatsko zagorje, Kordun, Lika, Dalmatinska zagora
- **dnevne migracije** – gospodarski uvjetovane (radi posla u gradu) te radi školovanja (učenici, studenti)